Ner 72. ROK 1841. WTOREK 30 MARCA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

Imiona Rzymskie
Jutro Beniamina.

Imiona Sławiańskie.
Jutro Dobromira.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie zimna podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27" 6''' 352	† 1° 8	2, 27	Zaden	Chmury	Mgła
29	2	6, 230	† 9, 7	3, 19	Wpł wschodni średni	„	
	10	6, 138	† 5, 4	2, 85	Wschodni słaby	Pochmurno	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Pan Karol Ceptowski został na dniu 12 b. m. przez Senat Rządzący, Professorem katedry rzeźbiarstwa w tutejszym Instytucie Technicznym zamianowanym.

Po jutrze na benefis panny Teressy Palczewskiéj dane będą dwie nowe i wyborne sztuczki. Pierwszą jest *Niema z Pampeluny*, śliczny dramat w dwóch epokach, — druga zaś salonowa komedya *Kawaler Maltański*. Ani wątpić że Publiczność, oddająca tyle sprawiedliwości wyższym talentom i gorliwemu poświęceniu się Panny Palczewskiéj dla sceny naszéj, licznem swoim zebraniem się, widowisko to zaszczycić raczy.

Za kilka dni przybędzie do tutejszéj stolicy sławny fortepjanista P. Thelberg w przejeździe swoim z Warszawy do Wiédnia.

Jutro wychodzi ostatni Numer *Gazety Krakowskiéj* z tego kwartału. Od dnia 1 kwietnia, pismo to wychodzić zacznie o godzinie 8 z rana.

Wiadomości zagraniczne.

— New York 14 Lutego. —

Akt oskarżenia przeciw panu Mac Leod którego proces prowadzonym będzie przed sądem asysów w hrabstwie Niagara w stanie New-York obwinia go o morderstwo obywatela amerykańskiego Durfée, który przy napadzie na paropływ amerykański *Caroline* został zastrzelony. Sąd asysów zgromadzi się zapewnie w dniu 22giem marca.

Donoszą z Floridy, że 150 Talahakis po największéj części wojowników, z swemi dowodami przybyła do twierdzy Ainch i poddała się tamtejszemu komendantowi. Zajęcie z Makacukami spowodowało to poddanie się Makacukowie mają być bardzo skłonnemi do sporu, i liczą około 1,400 wojowników.

Kommissya ciała prawodawczego w stanie Majne, zajmująca się kwestyą północno-wschodniéj granicy przedstawiła do roztrząsania następujące postanowienie względem

wygnania przemocą wojsk angielskich z gruntu spornego.

Postanowiono, że gubernator upoważnionym zostaje przedsięwziąść bezzwłocznie środki ku oddaleniu wojsk królowéj angielskiéj, które znajdują się na gruncie, ogłoszonym teraz przez rząd angielski za sporczy przez traktat zaś z roku 1783, przez postanowienia powzięte w roku 1838 przez obie izby kongresu, przez ciągłe postanowienia ciała prawodawczego stanu Maine, uznanym za niewątpliwą część prawego gruntu, tudzież środki pieniężne tego stanu mają być oddane pod rozporządzenie gubernatorowi i niniejszym zostają oddane, a summa 400.000 dolarów na skarb stanu zapisaną zostaje, dla wypełnienia w mowie będących postanowień.

— *Dnia 20 Lutego.* —

Proces pana Mac Leod, ma się rozpocząć w Lockport dnia 22 marca nie zaś 22 b. m. Potępienie oskarżonego uważane tu jest za niewątpliwe prawie.

Dzienniki tutejsze zawierają proklamacyę, którą jeneralny gubernator angielsko-amerykańskich prowincyi ogłosił mieszkańcom Kanady, połączenie dwóch prowincyj wyższéj i niższéj Kanady. Winszuje on im tego wypadku i wzywa ich, aby dopomagali im do uczynienia tego środka, pożytecznym dla kraju.

Wspomniony wczoraj wyjątek z raportu pana Pickens, względem rywalizacyi Anglii z Stanami Zjednoczonemi, brzmi jak następuje:

„Oba mocarstwa przeznaczone są do prowadzenia najrozciąglejszego może handlu, w nowszych czasach. Nasze flagi powiewają obok siebie na wszystkich morzach i na wszystkich przystaniach znanego świata, Anglia dąży do swoich celów, z nieograniczoną ambicyą i gdzie jéj interes wchodzi w sprawę, zwykła ona nie ulegać żadnéj władzy. W téj chwili przedstawia ona ucywilizowanemu światu obraz największéj wojskowéj i handlowéj potęgi, jaką kiedykolwiek widziano. Przez swoje obszerne posiadłości we wszystkich okolicach świata, przez swój właściwy system handlowy, jest ona rozerwoarem bogactw wszystkich narodów. Jéj wewnętrzne źródła zasiłku, jéj zręczność, czynność w połączeniu z jéj kapitałem, są nieobliczone. Jéj naturalne położenie, prawie w środku brzegów europejskich, daje jéj wielką kontrolę nad drogami handlu. Jéj militarne zajęcie w Gibraltarze, Malcie, na wyspach Jońskich i teraz świeżo w St. Jean d'Acre, daje jéj przewagę na morzu śródziemném i w Lewancie, a tym czasem wyspa S. Heleny i przylądek dobréj nadziei nadaje jéj wpływ na handel tamtych obszernych brzegów. Bombaj i Kalkuta i jéj niezmierzone posiadłości w Indyach wschodnich, tudzież jéj nowe poruszenie na wodach i wyspach chińskich, dają jéj moc rozciągnienia jéj władzy nad temi ogromnemi okolicami, które przez wieki w odosobnionéj wielkości drzymały. Posiada ona wyspy Falckland, dla tego tylko, aby dozorować nad handlem około Kap Horn, a wyspa Trinidad daje jéj panowanie nad wyspami Karaibów. Z Halifox po jednej i Bermudy po drugiej stronie czuwa i na nad naszemi własnemi brzegami od jednego końca do drugiego. Jéj pozycye we wszystkich punktach uważane z punktu militarnego wyrównywają w téj chwili milionom żołnierzy. Jéj ciągłe walki w obszernych państwach wschodu, nadają jéj oficerom wprawę i postęp w sztuce wojennéj, a jéj wielkie armie opatrują się w wszelkie potrzeby zdobytych i zajętych krain. Przy obecnem położeniu rzeczy, żaden polityk nie może obojętnie patrzeć na te stosunki. Siła pary niedawno tak nas do siebie zbliżyła że w przypadku przyszłych zajść, wojna i jéj skutki z gwałtowną szybkością szerzyćby się mogły. Chciwość i ambicya są panującemi namiętnościami nowszych czasów i nie możemy zamykać oczu na to co około nas zachodzi. Najprzód musi się pokazać, jaki wpływ może mieć siła pary na zmianę sztuki wojennéj i obrony. Powinnaby być wielkiem narzędziem zrównania ludzkoś

i wszystko zredukować do walki prostéj fizycznéj mocy. W takim przypadku trudno byłoby przepowiedzieć, jaki system obrony narodowéj mógłby wytrzymać próbę czasu i doświadczenia.

Nadeszły tu z Buffale list, zawiera doniesienie, że wodospad Niagary zapadł się. Czytamy tam między innemi: „W niedzielę rano o godzinie 9, okazały się pierwsze symptomy téj katastrofy. Mieszkaniec sąsiedniéj wioski nazwiskiem Arnold, spostrzegł stojąc u stóp krętych wschodów, czekając na czółno, że zwieszone skały, które na stronie Kanady tworzą sławnę grotę, od téj urywały się i spadały w wodę. Pobiegł szybko do wioski, aby innym mieszkańcom donieść o tém, którzy też zaraz pobiegli do wodospadu, aby zobaczyć co się daléj stanie. W ciągu jednéj godziny liczne bryły skał obłamały się, i woda, która dotąd nagle pionowo w nieprzerwanéj massie spadała, spada teraz pod ostrym kątem i straciła przez to całą majestatyczną piękność, ale zyskała na huku i ruchu. O godzinie 3 po południu przybyło wielu mieszkańców z Buffalo, a między niemi autor tego listu. Przez całą noc nic nie zaszło. Nazajutrz o godzinie w pół do ósméj spadła znaczna massa przedniego bastionu, w bliskości wyspy koziéj i wodospadu podkowy, poczém i inne wielkie massy z wzmagającą się szybkością spadały. Co się właściwie działo, można było tylko domyślać się, bo ogromny napływ wody niepozwalał widzieć jak daleko postępuje zniszczenie. O godz. w pół do 9téj, wierza Biddle i wszystkie sąsiednie murowania znikły. W krótce potém woda która sobie utworzyła podziemną drogę; obładowana ziemią i bryłami skał, przedarła się przez ścianę wyspy koziéj i natychmiast szybko posuwała się massami na całéj długości strony kanadyjskiéj i pozostał tylko wąski przesmyk, który oparł się wszelkim dalszym atakom. Na stronie angielskiéj słabe dające się rozetrzeć massy zostały zniesione wodą. Table rock i kręte wschody zapadły się i spodziewają się że i chotel pójdzie za niemi, dotąd jednak stoi on, chociaż w niebezpieczném położeniu. Wielka skała, (shelf) na amerykańskiéj stronie stoi jeszcze, ale massa wody znacznie zmniejszyła się, ponieważ przez znacznie zwiększony kanał na stronie angielskiéj odpływa. Tu tworzy woda kataraktę, długą prawie na milę angielską z małym bardzo spadkiem, która zaczyna się powyżéj wyspy Koziéj.

Dopisek. Dowiadujemy się że i hotel już się zapadł. Żaden człowiek nie stracił przy tém życia.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 361.

Dyrekcya Ogólna Szpitali
W Wolnem Mieście Krakowie.

Z powodu, iż licytacya na wydzierżawienie 3ch letnie ogrodu Szpitala S. Łazarza na Wesołéj własnego, i przy tymże położonego, po dwa kroć ogłoszona, do skutku nie doszła; przeto Dyrekcya Ogólna zmniejszając cenę pierwszego wywołania w kwocie złp. 1000 tytułem czynszu rocznego ustanowioną, do złp. 700; podaje do wiadomości powszechnéj, iż od tak zniżonéj ceny odbędzie się na dniu 5 kwietnia r. b. o godzinie 10téj zrana w biórze sekretoryatu Dyrekcyi Ogólnéj licytacya publiczna na wypuszczenie w 3ch letnią dzierżawę rzeczonego ogrodu; chcący przeto takowy zadzierżawić, zechcą się w miejscu i czasie powyżéj wymienionych wraz z vadium 1/10 części prætii fisci wyrównywające znajdować, gdzie bliższą o warunkach licytacyi powezmą wiadomość.

Kraków dnia 27 marca 1841 r.

Prezydujący
SCHINDLER.
Sekretarz *Tyralski.*

Nro 360.

Dyrekcya Ogólna Szpitali
W Wolnem mieście Krakowie.

Gdy pomimo dwukrotnego ogłoszenia li-

cytacyi przez deklaracye sekretne na wypuszczenie w 12to letnią dzierżawę kamienicy N. 16 na Kazimierzu szpitala braci miłosierdzia własnéj, od ceny złp. 800 tytułem czynszu rocznego ustanowionéj, takowe dla braku pretendentów do skutku nie doszłéj, przeto Dyrekcya Ogólna zniżając prætium fisci do złp. 500 rocznego czynszu, ogłasza po raz trzeci licytacyą publiczną w dniu 5 kwietnia r. b. o godzinie 11téj przed południem w sekretoryacie Dyrekcyi Ogólnéj Szpitali na wydzierżawienie 12to letnie powyższéj realności odbyć się mającą; każden przeto życzący sobie téj dzierżawy, opatrzony vadium 1/10 części rocznego czynszu odpowiadające, zechcę się w miejscu i czasie powyżéj oznaczonych znajdować, gdzie o warunkach téj dzierżawy bliższą poweźmie wiadomość.

Kraków d. 27 marca 1841 r.

Prezydujący
SCHINDLER.
Sekretarz *Tyralski.*

Nro 1762.

TRYBUNAŁ I. INSTANCYI

Wolnego Niepodległego i ścisle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu

Na skutek wniesionego pod dniem 15 marca r. b. podania p. Karwackiego obrońcy spraw rządowych i instytutowych z upoważnienia Senatora nad opieką małoletnich i instytutami publicznemi czuwającego z dnia 5 czerwca 1840 r. do N. 392 danego, czyniącego, Trybunał po wysluchaniu wniosków przy swym sądzie prokuratora w myśl art. 770 k. c. wzywa wszystkich mogących mieć prawo do spadku po niegdy Franciszku Urbańskim pozostałego, w gotowiźnie z kwoty 4 złp. 3 gr. w skryptach zaś z summy 129,423 złp. 9 gr. składającego się, ażeby w terminie trzech miesięcy od dnia pierwszego obwieszczenia rachując do tegóż spadku zgłosili się, wprzeciwnym bowiem razie, skarb publiczny W. M. Krakowa w posiadanie tegóż spadku wprowadzonym zostanie.

Kraków dnia 18 marca 1841 r.

Sędzia prezydujący
DUDREWICZ
(1r.) Z. Sekr. Tryb. *Brzeziński.*

Nro 4773.

DYREKCYA POLICYI.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Mając sobie nadesłany akt zejścia Joanny Didi małżonki niejakiego Dawida Munch w Paryżu zmarłéj, która z kraju tutejszego rodem być miała, zawiadamia o tém familią zmarłéj, z miejsca zamieszkania niewiadomą wzywając kogo to interessować może, aby się celem powzięcia wspomnionego aktu zejścia w Dyrekcyi Policyi zgłosił.

Kraków dnia 22 marca 1841 r.

Dyrektor Policyi
WOLFAHRT.
(2r.) Sekr. Duciłłowicz.

CENY ZBOZA

na targowicy publicznéj w Krakowie w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 15 i 16 marca 1841 roku.	1. GATUNEK				2. GATUNEK				3. GATUNEK			
	od		do		od		do		od		do	
	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.
Krz. Pszenicy	17	15	18	—	16	—	17	—	12	16	15	—
,, Zyta.....	15	15	16	6	14	—	15	—	13	—	13	15
,, Jęczmien	13	6	14	—	12	—	12	20	11	20	11	24
,, Owsa	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Grochu ..	15	—	16	15	—	—	14	6	—	—	13	15
,, Jagieł	—	—	32	15	—	—	31	15	—	—	—	—
,, Rzepaku.	—	—	—	—	—	—	32	—	—	—	-	—
,, Wielogrochu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Tatarki..	—	—	—									
Centnar siana	3	12										
,, słomy	1	18										

Sporządzono w Wydziale S. W. i Policyi.
Kraków d. 26 marca 1841 r.
J. Chaberski Z. R. W. S. W.

Doniesienie prywatne.

Dogadzając życzenia wielu osób, podpisany w domu Nr. 101 przy ulicy Grodzkiéj, urządził stosownie lokal na sposób zagraniczny sprzedaży w różnych gatunkach Piwa Bawarskiego i porterowego krajowego o czém zawiadamia Szanowną Publiczność że skład ten nowy dnia 28 marca 1841 otworzonym zostanie.

Szczurowski.